

Прѣдлагаемия Списъкъ съдържа населенитѣ мѣста на Княжеството съ обозначение броя на жителитѣ и сградитѣ имъ споредъ прѣброяването на 31 декемврий 1900 год.*) Като отдѣлни населени мѣста въ текста на Списъка фигуриратъ всички градове и села и само опѣзи *махали* и *колиби*, които, ако и наричани отъ мѣстното население подъ тия названия, обаче, въ сжщностъ сж отдѣлни населени мѣста, т. е. такива, които или иматъ отдѣлни свои землища, или съставляватъ отъ стари врѣмена отдѣлни самостоятелни групи и се смятатъ отъ населението като отдѣлни н. мѣста, или пъкъ най-сетнѣ отстоятъ едни отъ други на едно по-голъмо разстояние. Всички останали махали и колиби, срѣщани твърдѣ много въ планинскитѣ мѣстности (околитѣ Тетевенѣ, Троянѣ, Искрецѣ), които не притежаватъ признацитѣ на отдѣлни населени мѣста и по-скоро се явяватъ като локални наименования и подраздѣления на дадени разпрѣснати населени мѣста, сж или помѣстени въ текста и обградени съ знакътъ {, или пъкъ поименовани въ забѣлѣжки подъ текста. Тукъ знакътъ { означава, че или заграденитѣ съ него населени мѣста съставляватъ едно село, въ какъвто случай названието на селото е написано отвѣсно по протежение на знака, или пъкъ че второто и послѣдующитѣ населени мѣста включени въ знака се броятъ за части отъ първото. Поименованитѣ въ забѣлѣжки подъ текста махали и колиби сж изобщо твърдѣ малки, разпрѣснати изъ неравнитѣ планински мѣстности, непостоянни, нѣкои обитаеми само прѣзъ извѣстно врѣме на годината, и даже и такива служащи за овчарски кошари (колиби).

Въ текста сж поименовани и нѣколко гари, които по голѣмината и населеността си съставляватъ отдѣлни населени мѣста.

Въобще, съставяннето Списъка на населенитѣ мѣста на Княжеството прѣдставлява голѣми затруднения за Дирекцията. При лицата у насъ на опрѣдѣленни, лени, освѣтени отъ обичая или отъ закона елементи, опрѣдѣляюща понятията *село*, *махала*, *колиби*, които елементи да служатъ за мѣрило при всѣки конкретенъ случай, и при отсъствието на точно опрѣдѣлена дефиниция на понятието *населено мѣсто*, — констатирането на единичнитѣ отдѣлни населени мѣста въ колибарскитѣ околии е съставлявало най-голѣмитѣ грижи на Дирекцията. За да се уясни поне отъ части характера на тѣзи махали и колиби и установятъ веднажъ за винаги отдѣлнитѣ насе-

*) Съкращеното г. въ Списъка означава *градъ*, с. — село, м. — махала, в. к. — колиби.

София, септемврий 1902 г.

лени мѣста, Дирекцията успѣ да издѣйствува една малка анкета съвмѣстно съ Министерството на Вътрѣшнитѣ Работи въ района на бившата Искрецка околия, която анкета прѣвърши своитѣ дѣйствия едва въ м. май н. г.

Извършеното на 31 декемврий 1900 година прѣброявание бѣ достигнато още на третия си мѣсець отъ рѣшението на Правителството да измѣни административното дѣление територията на държавата, което рѣшение се и реализира съ закона за административното дѣление територията на държавата, утвърденъ съ указъ отъ 16-и май 1901 год. подъ № 236, и закона за разпрѣдѣление населенитѣ мѣста отъ закрититѣ околии и за прѣхвърляне села отъ едни околии въ други, утвърденъ съ указъ отъ 28-и ноемврий с. год. подъ № 437. Дирекцията, длѣжна да се съобрази съ факта на това измѣнение, бѣ принудена да трансформира цѣлата си разработка на материалитѣ отъ това прѣброявание споредъ новото административно дѣление. И тя бѣ длѣжна още да дочака Списъка на населенитѣ мѣста, който, съгласно чл. 36 отъ послѣдния законъ, Министерството на Вътрѣшнитѣ Работи се задължаваше да издаде въ началото на 1902 година, който списъкъ, обаче, се публикува въ края на мѣсець юний н. г. Ето защо настоящия Списъкъ излиза отъ печатъ едва сега.

За удобство и редовность Дирекцията намѣри за подходяще, щото Списъкътъ да съдържа населенитѣ мѣста по общини, околии и окръзи споредъ двѣтѣ административни дѣления. началото е помѣстенъ списъка на населенитѣ мѣста споредъ старото административно дѣление, т. е. както го констатира самото прѣброявание на 31 декемврий 1900 г., а отъ стр. 51 сж изложени населенитѣ мѣста и общинитѣ споредъ новото административно дѣление.

Съгласно заведената традиция, въ списъка фигуриратъ цифрови данни само за общия брой на жителитѣ и сградитѣ. Подъ послѣдната графа сж вземани първитѣ двѣ категории сгради: 1) сгради служащи само за живѣние и 2) сгради служащи и за живѣние и за други цѣли.*)

Приложената таблица прѣдставлява измѣненята направени въ старото административно дѣление, за да се получи новото, настоящето.

*) Всичкитѣ сгради въ „Резултати по прѣброявание сградитѣ на 31/ХІІ 1900 год.“ се дѣлятъ на 3 категории: 1) сгради служащи само за живѣние, 2) за живѣние и сжщеврѣменно и за други цѣли и 3) само за други цѣли.

Директоръ на Статистиката: В. Дюстабановъ.